<u>УНИВЕРЗИТЕТ</u> <u>"УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА" У БЕОГРАДУ</u>

ПРАВИЛНИК

о докторским академским студијама и начину и поступку одбране и оцене докторске дисертације

Београд, 2017. године

На основу Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању Сл. Гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 — аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 87/2016 и 88/2017), одредби Правилника о докторским академским студијама и начину и поступку одбране докторске дисертације Универзитета "Унион — Никола Тесла" у Београду (У даљем тексту: Универзитет), Сенат Универзитета је на седници одржаној дана 02.10.2017. године, извршило измене и допуне важећег Правилника о докторским академским студијама и поступку одбране докторске дисертације и утврдило интегрални текст

ПРАВИЛНИК

<u>о докторским академским студијама и начину и поступку одбране докторске</u> <u>дисертације</u>

1.Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о поступку израде докторске дисертације (у даљем тексту Правилник) уређује се редослед и начин извођења, пратећа документација и одговорност учесника у процесу израде докторских дисертација и у изради завршног рада на докторским студијама.

Члан 2.

Поступак се примењује у процесу образовног рада и односи се на упис на докторске академске студије и организовање израде и одбране докторске дисертације и завршног рада на докторским студијама.

У поступку учествују: Студентска служба, Комисија за оцену подобности докторанта и теме, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације, Библиотека Универзитета, Управа Универзитета-ректорат, Научно-наставно веће Факултета и Сенат Универзитета.

Члан 3.

Докторска дисертација завршни рад на докторским студијама (у даљем тексту Дисертација) је резултат оригиналног научног рада, односно уметничког пројекта докторанта у одговарајућој научној области.

За реализацију студијског програма докторских студија обезбеђено је наставно особље које има потребну научну компетентност из чијих редова Универзитет именује руководиоца студијског програма који је одговоран за организацију пријема студената, реализацију наставе, поштовање законских норми и процедура реализације студија од пријема до одбране рада докторанда;

Универзитет дефинише критеријуме за избор наставника који раде са пуним радним временом и развијен систем избора наставника из других научних институција који учествују у реализацији докторских студија, који је у складу са законом. Компетенције за извођење наставе на докторским студијама доказују списком радова и подацима о учешћу у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима;

2. Упис на докторске академске студије

Члан 4.

На студијске програме докторских студија могу се уписати кандидати који имају завршене *мастер академске студије*, остварено најмање 300 ЕСПБ бодова и општу просечну оцену од најмање 8 (осам) на основним академским и дипломским академским студијама или академски назив магистра наука, ако није стекло докторат по раније важећим законским прописима у року који је утврђен законом.

Упис на прву годину докторских академских студија се врши на основу предходно јавно објављеног Конкурса.

Докторске академске студије на акредитованим студијским програмима трају 3 (три) године, а завршетком којих студент стиче 180 ЕСПБ.

На првој години докторских академских студија студент слуша обавезне предмете и два изборна. На другој години студент слуша један изборни предмет и израђује семинарски рад; израђује рад и објављује у релевантном научном часопису; ауторско учешће у научном скупу. На трећој години студент ради докторску дисертацију (теоријске основе); докторску дисертацију (студијско истраживачки рад); докторску дисертацију (израда и одбрана докторске дисертације). Вредност докторске дисертације исказана је кроз 60 ЕСПБ.

Редослед кандидата за упис на прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на мастер академским студијама, дужине студирања на мастер студијама и остварених научних резултата.

Методе извођења наставе зависе од типа наставе: активна настава, самостални рад студента, израда докторске дисертације итд. Активна настава се остварује кроз предавања и истраживачки студијски рад. Ова настава се остварује кроз стални контакт студената са наставницима. Предавања и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према распореду. Предавања су облик наставе у коме наставник излаже наставне садржаје предмета групи студената.

Консултације се спроводе појединачно или са мањим бројем студената. На консултацијама наставник је на располагању студентима, зависно од њихових потреба и интересовања за: давање упутстава по питању приступа учењу; давање додатних објашњења у вези истраживачког студијског рада, уз упућивање на правилно коришћење литературе итд.

Истраживачки студијски рад обухвата све облике наставе који су у функцији непосредног оспособљавања студента за истраживање и писање научних радова. Ови часови активне наставе оспособљавају студента да приступи изради докторске дисертације.

Менторски рад је облик активне наставе у коме је наставник - ментор у непосредном контакту са студентом у вези израде докторске дисертације и публиковања остварених резултата.

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука, са назнаком области.

Члан 5.

Потребна документа за упис су: диплома о завршеним мастер судијама, или Уверење о положеним испитима на магистарским студијама, а уколико су завршене магистарске студије диплома о стеченом академском називу магистра наука, извод из матичне књиге рођених и три фотографије за индекс.

Право на упис на другу годину докторских студија има лице које је положило све испите одговарајућег студијског програма на првој години магистарску студија,

Право на упис у трећу годину докторских студија има лице које је на одговарајућем студијском подручју положило све испите друге године магистарских студија или је поред положених испита одбранило и магистарску тезу.

Одлуком Наставно-научног већа утврђује се евентуална разлика у испитима између плана и програма докторских студија и положених испита на магистарским студијама па се истим Решењем кандидат обавезује да исте испите положи.

Страни држављани се уписују на докторске студије под истим условима у погледу школске спреме као и лица која су домаћи држављани, под условима дефинисаним Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Конкурсом.

3. Начин и поступак одбране докторске дисертације

3.1 Право на пријаву докторске дисертације

Члан 6.

Право да поднесе пријаву за одобравање теме докторске дисертације студент докторских студија стиче након успешно савладаног наставног плана и програма, као и положених свих испита на студијском програму докторских студија.

Пријаву могу да поднесу и лица која су у иностранству завршила докторске студије и остварила 180 ЕСПБ бодова и коме је у поступку признавања студијског програма утврђено право на наставак школовања односно право на укључивања у нивое високог образовања.

Право на пријаву теме докторске дисертације имају и лица која су стекла звање магистра наука према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању.

Докторант је у обавези да, пре предаје рукописа докторске дисертације студентској служби, преда доказ да је објавио:

- 1) најмање један рад у којем је он први аутор и који је објављен је или прихваћен за објављивање у часопису са листе часописа категорисаних од стране министарства надлежног за науку (за друштвено-хуманистичко поље);
- 2) најмање један рад студента који је повезан са садржајем докторске дисертације, у којем је он први аутор, објављен је или прихваћен за објављивање у часопису са импакт фактором са SCI листе, односно SCIе листе (природно-математичко и техничко-технолошких поље, осим у области архитектуре и урбанизма, најмање један рад студента у којем је он први аутор објављен је у часопису категорије M21; M22; M23; M24 и M51 или припада категорији CУА1).

Вредност радова процењује Комисија која је одређена за оцену подобности докторанта и теме докторске дисертације.

3.2 Начин и поступак пријаве докторске дисертације

Члан 7.

Пријаву теме докторске дисертације подноси докторант у два примерка на

прописаном обрасцу за завршне радове, преко Студентске службе. Пријава се насловљава на Наставно-научно веће факултета, организационе јединице Универзитета, а у чијем саставу се реализује студијски програм докторских студија, којем тема рада припада.

Докторант уз пријаву прилаже: биографију са тежиштем на елементе у току образовања, оверену фотокопију дипломе о завршеном високом образовању, оверену фотокопију дипломе о завршеним мастер студијама и образац пријаве дисертације.

Члан 8.

Надлежан референт Студентске службе дужан је да изврши проверу комплетности документације приликом пријема пријаве и након тога достави Захтев за одобрење теме докторске дисертације Наставно-научном већу надлежног факултета.

Захтев се подноси у року од три дана од дана пријема пријаве са по једним примерком комплетне документације.

Надлежан референт отвара досије докторанта у који одлаже други примерак пријаве и захтева са комплетном документацијом.

Члан 9.

Председник наставно-научног већа организује, на лични захтев докторанта, састанке са наставницима потенцијаним менторима по теми могуће дисертације.

Предложену тему докторске дисертације Председник Наставно-научног већа ставља на прву седницу Наставно-научног већа ради предлагања састава Комисије за оцену подобности докторанта и теме докторске дисертације.

Наставно-научно веће утврђује предлог Комисије за оцену подобности докторанта и теме докторске дисертације у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Члан 10.

Комисија из претходног члана се састоји од најмање три наставника Универзитета од којих су најмање два са ресорно надлежног факултета из научно образовног поља.

На основу поднетог предлога Наставно-научног већа, декан Факултета свим члановима Комисије издаје Решење о именовању Комисије за оцену подобности докторанта и теме докторске дисертације са задатком да о томе примпреме Извештај о оцени подобности докторанта и теме докторске дисертације.

Члан 11.

Комисија за оцену подобности докторанта и теме докторске дисертације, дужна је да у року од 15 дана сачини Извештај о оцени подобности докторанта, теме докторске дисертације и ментора.

Извештај се сачињава у слободној форми у три примерка од којих се један доставља Научно-наставном већу Факултета на разматрање и докторанту, а трећи одлаже у досије докторанта.

Члан 12.

Научно-наставно веће Факултета, на првој седници, а најкасније у року од петнаест дана после пријема, Извештај разматра и доноси Одлуку да:

- Извештај прихвати и именује ментора (по потреби и коментора) из реда наставника или
- Извештај не прихвати, чиме се поступак окончава.

Члан 13.

Универзитет дефинише процедуру именовања ментора у којој се проверава да ли ментор задовољава услове стандарда:

Ментор може бити лице изабрано у наставна звања: доцент, ванредни професор, редовни професор, професор емеритус који има најмање пет научних радова из одговарајуће области студијског програма, објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима категорисаним од стране министарства надлежног за науку у претходних десет година. Ментор може да води највише пет доктораната истовремено.

Компетентност наставника за природно-математичке науке се утврђује на основу: научних радова објављених у међународним часописима (најмање три рада у претходних десет година објављена или прихваћена за објављивање у часописима са импакт фактором са SCI листе, односно SCIе листе), научних радова објављених у домаћим часописима, научних радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, нових производа или битно побољшаног постојећег производа.

Ментор има најмање пет радова објављених у претходних десет година у часописима са импакт фактором са SCI листе, односно SCIе листе.

Компетентност наставника за друштвено-хуманистичке науке се утврђује на основу: научних радова објављених у међународним часописима, научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената и уџбеника.

Наставу на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може да изводи наставник који је у претходних десет година остварио најмање 12 бодова за радове у категоријама: М11; М12; М13; М14; М21; М22; М23; М24; М31; М32; М33; М34 и М51.

Ментор на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то:

- најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE и EconLit или у часопису категорије М24, и
- најмање 20 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23;

M24; M31; M32; M33; M34 и M51.

Радови у категоријама: М31; М32; М33 и М34 доносе највише 20% потребних бодова.

Компетентост наставника за техничко-технолошке науке се утврђује на основу научних радова објављених у међународним часописима (најмање три рада у претходних десет година објављена или прихваћена за објављивање у часопису са импакт фактором са SCI листе, односно SCIе листе), научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената, уџбеника, новог производа или битно побољшаног постојећег производа, нове биљне сорте, нове сорте стоке и нове технологије.

Ментор има најмање пет радова објављених у претходних десет година у часописима са импакт фактором са SCI листе, односно SCIe листе.

У области архитектуре и урбанизма примењују се посебни критеријуми, усклађени са специфичношћу ове области, укључујући и стручно-уметничке радове за области архитектуре и урбанизма од међународног значаја (СУА1).

Наставу на докторским студијама у области архитектуре и урбанизма може да изводи наставник који је остварио најмање 12 бодова за радове у категоријама: М11; М12; М13; М14; М21; М22; М23; М24; СУА1, М31; М32; М33; М34 и М51.

Ментор на докторским студијама у области архитектуре и урбанизма, може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода и то:

- најмање 10 бодова за радове у часопису са SCI листе или у часопису категорије M24 или из категорије СУА1;
- најмање 14 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21;
- M22;M23;

М24; СУА1, М31; М32; М33; М34 и М51.

Радови из категорија: М31; М32; М33 и М34 доносе највише 20% потребних бодова.

Члан 14.

Одлука Научно-наставног већа Факултета о прихваћеном Извештају о оцени подобности докторанта и теме докторске дисертације упућује се Универзитету ради прибављања сагласности.

Универзитет о својој сагласности извештава Факултет службеним дописом.

У случају да Универзитет не да сагласност на Одлуку Научно-наставног већа Факултета, израда докторске дисертације са датом темом и од стране докторанта који је поднео пријаву се не одобрава, а поступак се окончава.

Члан 15.

Одлука Научно-наставног већа Факултета се уз прибављену сагласност Универзитета, доставља студентској служби, где се одлаже у досије докторанта, а један примерак се уручује докторанту, чиме он стиче право да организује и отпочне истраживање- израду дисертације.

4.Израда докторске дисертације

Члан 16.

Истраживања и обраду докторске дисертације, докторант изводи самостално.

У току истраживања, ментор је дужан да докторанту пружи неопходну помоћ у виду консултација.

Менторство може обављати само наставник који је у радном односу на Универзитету са пуним радним временом.

Члан 17.

Време предвиђено за истраживања- одбрану докторске дисертације је до две године од дана одобравања теме.

Универзитет може одобрити докторанту, на његов писмени Захтев, продужење рока за одбрану највише до три године.

Члан 18.

По завршетку истраживања докторант подноси ментору писани рукопис докторске дисертације на завршни преглед.

Ментор је дужан да у року од петнаест дана од дана предаје рукописа, изврши његов преглед и докторанта упути на евентуалне допуне и корекције.

Истраживања и поднети рукопис се сматрају завршеним када докторант о томе добије усмену сагласност ментора.

Члан.19.

У случају да оцени да докторант није у могућности да заврши истраживања или да одржи рокове предвиђене планом истраживања, а за то не поднесе уверљива и оправдана образложења, ментор има право да истраживања и израду докторске дисертације обустави.

О одлуци којом обуставља рад на докторској дисертацији, ментор службеним дописом обавештава Научно-наставно веће Факултета.

Члан 20.

Када докторант добије сагласност ментора докторант врши техничку обраду, умножавање и повезивање рукописа докторске дисертације.

Рукопис иза насловне стране, мора да садржи документацијску информацију, на српском језику, на којој ментор својим потписом оверава да је рукопис одобрио.

Члан 21.

Докторант предаје рукопис докторске дисертације Студенткој служби.

Рукопис се у овој фази поступка предаје у једном примерку.

Надлежан референт Студентске службе обавештава Наставно-научно веће да је рукопис предат и захтева предлагање Комисије за оцену и јавну одбрану докторске дисертације.

Члан 22.

На предлог ментора, а у складу са његовим усменим извештајем о садражају и квалитету дисертације Наставно-научно већа именује Комисију за оцену и јавну одбрану докторске дисертације.

Комисија се састоји од најмање три наставника Факултета, од којих најмање два су у радном односу на ресорном факултету, а један је спољни члан. На предлог већа Факултета, професор у пензији или професор са звањем «професор емеритус» може бити члан Комисије за оцену и јавну одбрану докторске дисертације.

Члан 23.

Одлуку о именовању Комисије за оцену и јавну одбрану докторске дисертације, Наставно-научно веће доноси у року од 15 дана од дана пријема захтева студентске службе.

Члан 25.

Одлука Научно-наставног већа Факултета о саставу Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације се доставља Студентској служби која припрема Решења за све чланове Комисије.

На основу Одлуке Научно-наставног већа Факултета, декан Факултета путем студентске службе свим члановима Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације издаје Решење, са задатком да о томе припреме Извештај о оцени докторске дисертације.

Члан 25.

Студентска служба о донетој Одлуци Научно-наставног већа обавештава докторанта и захтева да достави копије рукописа докторске дисертације за три примерка више од броја чланова Комисије.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације је дужна да у року од петнаест дана од дана пријема Решења сачини Извештај о оцени докторске дисертације.

Извештај о оцени докторске дисертације се сачињава у три примерка у прописаној форми и доставља се надлежном референту Студентске службе.

Члан 26.

Надлежан референт Студентске службе сутрадан од дана пријема Извештаја о оцени докторске дисертације, један примерак Извештаја заједно са једним примерком рукописа докторске дисертације доставља Библиотеци Факултета и објављује на огласној табли Факултета путем обавештења о оцени дисертације, као и у електронској верзији на званичној интернет страници Универзитета и то најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на седници Наставно – научног већа на којој ће *Извештај* бити разматран, као и до одбране дисертације.

Рукопис докторске дисертације и Извештај о оцени докторске дисертације стављају се на увид јавности, ради прикупљања евентуалних примедби.

Универзитет је дужан да установи дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електорнске верзије одбрањених докторских дисертација заједно са извештајем комисије за оцену дисертације, подацима о мнетору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, као и да све наведене податке учини јавно доступним.

Копију садржаја који се чува у репозиторијуму универзитет је дужан да у року од три месеца од одбране тезе достави у цнтални репозиторијум који води Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Члан 27.

Након истека времена у коме је рукопис докторске дисертације и Извештај о оцени био доступан јавности, надлежан референт Студентске службе евентуалне приспеле примедбе доставља Комисији за оцену и одбрану ради разматрања.

Комисија за оцену и јавну одбрану докторске дисертације цени карактер и значај примедби о чему у року од седам дана доноси Одлуку, а Извештај доставља Научно-наставном већу Факултета на усвајање.

Члан 28.

Научно-наставно веће Факултета, на првој седници, а најкасније у року од тридесет дана после пријема, Извештај о оцени докторске дисертације разматра и доноси Одлуку да:

Извештај о оцени докторске дисертације усвоји или

Извештај о оцени докторске дисертације не прихвати и поступак обустави.

Члан 29.

Одлука Научно-наставног већа Факултета о прихваћеном Извештају о оцени докторске дисертације се упућује Сенату Универзитета ради прибављања сагласности.

Сенат Универзитета о својој сагласности извештава Факултет службеним дописом.

У случају да Сенат не да сагласност на Одлуку Научно-наставног већа Факултета, поступак се обуставља.

5. Јавна одбрана докторске дисертације

Члан 30.

Одлука Научно-наставног већа Факултета се уз прибављену сагласност Универзитета, доставља Студентској служби где се један примерак одлаже у досије докторанта, а један уручује докторанту .

На основу Одлуке Научно-наставног већа Факултета, декан Факултета уз консултацију са ментором и докторантом, заказује време и место одбране.

Одбрана докторске дисертације је јавна и објављује се на огласној табли Факултета.

Члан 31.

У случају спречености да у заказано време учествује у одбрани члан Комисије о томе обавештава декана Факултета који доноси одлуку да се одбрана одржи именовањем другог члана из реда наставника Факултета (ако је у питању само један члан), а одбрана се одлаже ако је спречено два члана.

Члан 32.

Јавна одбрана докторске дисертације је свечана.

Јавном одбраном докторске дисертације руководи председник Комисије за одбрану.

На одбрани присуствује надлежни Референт студентске службе Факултета.

Ток одбране је дат Протоколом за одбрану докторске дисертације.

Члан 33.

Закључак Комисије се уноси у Извештај Комисије о одбрани докторске дисертације, који својим потписима оверавају сви чланови Комисије који председник Комисије доставља студентској служби.

Надлежан службеник Студентске службе уноси податке о одбрани докторске дисертације у Матичну књигу, а Извештај комисије одлаже у досије докторанта.

Члан 34.

Организовање свечане промоције доктора наука и уручивање диплома је у надлежности Универзитета.

За потребе промоције надлежан референт Студентске службе доставља Универзитету:

- пријаву за промоцију доктора наука
- копију Извештаја комисије о одбрани докторске дисертације
- биографију докторанта
- доказ о регулисању трошкова промоције и
- рукопис докторске дисертације

6.Прелазне и завршне одредбе

Члан 35.

Студенти уписани на докторске студије, односно кандидати кој су пријавили докторску дисертацију до ступања на снагу овог закона, имају право да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, односно да стекну научни степен доктора наука, најкасније до школске 2015/2016. године.

Овај Правилник ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања на огласној табли Универзитета.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи важећи Правилник о докторским академским студијама и начину и поступку одбране докторске дисертације.

За односе који су, евентуално, супротни важећим прописима и који нису регулисани овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о високом образовању РС ("Сл. Гласник РС., бр.88 /2017)

Доставити:

Архиви Универзитета

Универзитет "Унион Никола Тесла"

ректор Проф.др Зоран Цекић

Огласна табла: 02.10.2017.год. Ступа на снагу: 11.10.2017.год.

Секретар: Снежана Матић